

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ІСТОРІЇ ТА АРХЕОЛОГІЇ

Назва курсу Нормативний/вибірковий	Історія українського визвольного руху <i>вибірковий</i>
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр/ Магістр 014 СО Історія
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2024-2025/ непарний семестр / 2 курс/ 2 рік навчання
Викладач	Ситник О. М.
Профайл викладача	http://geo.mdpu.org.ua/prirodnicho-geografichnij-fakultet/kafedra-istoriyi/sklad-kafedri-istoriyi/sitnik-oleksander-mikolajovich/
Контактний тел.	0972139300
E-mail:	oleksander_sytnyk@i.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5081
Консультації	Очні консультації: щочетверга, згідно графіку роботи кафедри історії та археології. Онлайн-консультації: через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Навчальний курс «Історія українського визвольного руху» є невід'ємним складником системи професійної підготовки викладачів історії за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр», задля оволодіння знаннями з історії українського національно-визвольного руху та основних тенденцій і напрямках розвитку світового й українського визвольного руху та основних етапів становлення й розвитку інститутів національного демократичного державотворення. Предметом вивчення даної навчальної дисципліни є історія українського визвольного руху.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета викладання навчальної дисципліни полягає в тому, щоб засвоїти необхідні компетенції курсу «Історія українського визвольного руху» та опанувати знаннями з історії українського визвольного руху й основних тенденцій і напрямках розвитку світового й українського визвольного руху та основних етапів становлення й розвитку інститутів національного демократичного державотворення тощо.

Завданнями курсу є засвоєння необхідних для майбутнього спеціаліста обсягу й рівня знань, щодо: вивчення поняття та категорій визвольного руху; забезпечення орієнтації у світовому та вітчизняному політичному просторі; виховання поваги до національних та загальнолюдських цінностей; знання провідних тенденцій розвитку українського визвольного руху; вивчення основних етапів та особливостей розвитку українського визвольного руху.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов

2. Загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- Здатність бути критичним і самокритичним.

3. Фахові компетентності:

- Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.
- Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).
- Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.
- Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.
- Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.
- Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

- Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (ПРН)

- Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.
- Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.
- Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.
- Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.
- Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.
- Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.
- Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.
- Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.

- Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.
- Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.
- Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.
- Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	30	14	76

6. ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання

7. СТРУКТУРА КУРСУ

7.1 СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1.						
Український визвольний рух і націоналізм в процесі зародження і становлення						
28	Тема 1. Теоретико-методологічні засади та основні етапи розвитку українського визвольного руху за княжих і козацьких часів	Лекція (6 год.) Семінарські заняття (2 год.) Самостійна робота (20 год.)	1-9			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний)

						контроль)
28	Тема 2. Національне відродження України. Формування української національної ідеї та спроби її втілення в життя у власній державі	Лекція (6 год.) Семінарські заняття (2 год.) Самостійна робота (20 год.)	1-9			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
28	Тема 3. Розробка теоретичних засад українського націоналізму і націонал-комунізму та їх практика у 20-х - 30-х рр. ХХ ст.	Лекція (6 год.) Семінарські заняття (2 год.) Самостійна робота (20 год.)	1-9			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
БЛОК 2. Український визвольний рух і націоналізм у випробуваннях ХХ-ХХІ століть						
32	Тема 4. Діяльність ОУН, УПА та інших національних формувань під час Другої світової війни та повоєнне десятиріччя	Лекція (6 год.) Семінарські заняття (4 год.) Самостійна робота (22 год.)	1-9			впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
34	Тема 5. Український дисидентський рух у 1960-х - 1980-х рр. Націонал-демократичний та націоналістичний рух з кінця 1980-х рр. до сьогодення	Лекція (6 год.) Семінарські заняття (4 год.) Самостійна робота (24 год.)	1-9			впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7. 2 СХЕМА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема 1. Теоретико-методологічні засади та основні етапи розвитку українського визвольного руху за княжих і козацьких часів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єкт і предмет курсу. Дефініції 2. Типологізація і періодизація визвольного руху та націоналізму. 3. Український визвольний рух та націоналізм серед інших політичних доктрин 4. Історіографія курсу. Джерела

	<p>Зародження етнічної самосвідомості українців-русів. Виступи проти іноземних вторгнень</p> <p>5. Опір України монголо-татарській навалі та експансії сусідніх держав у XIII - середині XVII ст.</p> <p>6. Визвольний рух у литовський період та напередодні Хмельниччини</p> <p>7. Боротьба з мусульманською загрозою</p>
<p>Тема 2. Національне відродження України. Формування української національної ідеї та спроби її втілення в життя у власній державі</p>	<p>1. Національне відродження України в XVIII-XIX ст.</p> <p>2. Ідеологія Кирило-Мефодіївського братства</p> <p>3. Український суспільно-політичний рух другої половини XIX ст. як передумова формування націоналістичного світогляду</p> <p>4. Еволюція українського націоналізму на зламі XIX-XX ст.</p> <p>5. Ідея українського політичного сепаратизму як складова націоналістичної ідеології в часі першої світової війни. Союз визволення України</p> <p>6. Внесок будівничих національної державності доби Визвольних змагань українського народу 1917-1921 рр. у розвиток української національної ідеї</p>
<p>Тема 3. Розробка теоретичних засад українського націоналізму і націонал-комунізму та їх практика у 20-х - 30-х рр. XX ст.</p>	<p>1. Дмитро Донцов і його теорія «вольового націоналізму».</p> <p>2. Діяльність Української військової організації. Євген Коновалець.</p> <p>3. Заснування Організації українських націоналістів (ОУН) та її основні осередки в Європі.</p> <p>4. Ідеологи і практики націонал-комунізму та їх крах</p> <p>5. Організаційна структура ОУН. Регіональні осередки</p> <p>6. Діяльність Крайової екзекутиви ОУН ЗУЗ. Підпільні періодичні видання ОУН</p>
<p>Тема 4. Діяльність ОУН, УПА та інших національних формувань під час Другої світової війни та повоєнне десятиріччя</p>	<p>1. ОУН в системі військово-політичних інтересів III-го Райху. Створення Легіону українських націоналістів</p> <p>2. Проголошення ОУН-Б Акту державності у Львові 30 червня 1941 р. Його політичні наслідки</p> <p>3. Створення УПА та її бойова діяльність. ОУН на завершальному етапі війни</p> <p>4. Розвиток українського націоналістичного руху в другій половині 40-х – 50-х рр. XX ст. в еміграції. Закордонні частини ОУН. «Двійкарі»</p> <p>5. Націоналістичне підпілля в радянських таборах. Кенгірське повстання</p> <p>6. Видатні постаті українського націоналістичного руху</p>
<p>Тема 5. Український дисидентський рух у 1960-х - 1980-х рр. Націонал-демократичний та</p>	<p>1. Дисидентський рух</p> <p>2. Форми боротьби дисидентів з радянським режимом. Самвидав. В'ячеслав Чорновіл</p>

<p>націоналістичний рух з кінця 1980-х рр. до сьогодні</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3. Українська Гельсінська Група 4. Радикалізація українського визвольного руху. Виникнення перших некомуністичних організацій. Народний Рух України. УРП, КУН 5. Конгрес українських націоналістів 6. Молодіжні націоналістичні організації (Всеукраїнська організація "Тризуб" імені Степана Бандери, СУМ 7. Специфіка участі націоналістичних організацій і партій у парламентських виборах в Україні. Національний фронт (1998 р.) 8. Новітні праворадикальні течії в Україні. УНА, УНСО. Сучасний стан та перспективи розвитку організованого українського націоналістичного руху
--	--

7.3 СХЕМА КУРСУ (СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ)

Тема семінарського заняття	Зміст практичного заняття
<p>Тема 1. Теоретико-методологічні засади та основні етапи розвитку українського визвольного руху за княжих і козацьких часів</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єкт і предмет курсу. Дефініції 2. Типологізація і періодизація визвольного руху та націоналізму. 3. Український визвольний рух та націоналізм серед інших політичних доктрин 4. Історіографія курсу. Джерела Зародження етнічної самосвідомості українців-русів. Виступи проти іноземних вторгнень 5. Опір України монголо-татарській навалі та експансії сусідніх держав у XIII - середині XVII ст. 6. Визвольний рух у литовський період та напередодні Хмельниччини 7. Боротьба з мусульманською загрозою
<p>Тема 2. Національне відродження України. Формування української національної ідеї та спроби її втілення в життя у власній державі</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Національне відродження України в XVIII-XIX ст. 2. Ідеологія Кирило-Мефодіївського братства 3. Український суспільно-політичний рух другої половини XIX ст. як передумова формування націоналістичного світогляду 4. Еволюція українського націоналізму на зламі XIX-XX ст. 5. Ідея українського політичного сепаратизму як складова націоналістичної ідеології

	<p>в часі першої світової війни. Союз визволення України</p> <p>6. Внесок будівничих національної державності доби Визвольних змагань українського народу 1917-1921 рр. у розвиток української національної ідеї</p>
<p>Тема 3. Розробка теоретичних засад українського націоналізму і націонал-комунізму та їх практика у 20-х - 30-х рр. ХХ ст.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дмитро Донцов і його теорія «вольового націоналізму». 2. Діяльність Української військової організації. Євген Коновалець. 3. Заснування Організації українських націоналістів (ОУН) та її основні осередки в Європі. 4. Ідеологи і практики націонал-комунізму та їх крах 5. Організаційна структура ОУН. Регіональні осередки 6. Діяльність Крайової езекутиви ОУН ЗУЗ. Підпільні періодичні видання ОУН
<p>Тема 4. Діяльність ОУН, УПА та інших національних формувань під час Другої світової війни та повоєнне десятиріччя</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ОУН в системі військово-політичних інтересів III-го Райху. Створення Легіону українських націоналістів 2. Проголошення ОУН-Б Акту державності у Львові 30 червня 1941 р. Його політичні наслідки 3. Створення УПА та її бойова діяльність. ОУН на завершальному етапі війни 4. Розвиток українського націоналістичного руху в другій половині 40-х – 50-х рр. ХХ ст. в еміграції. Закордонні частини ОУН. «Двійкарі» 5. Націоналістичне підпілля в радянських таборах. Кенгірське повстання 6. Видатні постаті українського націоналістичного руху
<p>Тема 5. Український дисидентський рух у 1960-х - 1980-х рр. Націонал-демократичний та націоналістичний рух з кінця 1980-х рр. до сьогодення</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дисидентський рух 2. Форми боротьби дисидентів з радянським режимом. Самвидав. В'ячеслав Чорновіл 3. Українська Гельсінська Група 4. Радикалізація українського визвольного руху. Виникнення перших некомуністичних організацій. Народний Рух України. УРП, КУН 5. Конгрес українських націоналістів 6. Молодіжні націоналістичні організації (Всеукраїнська організація "Тризуб" імені Степана Бандери, СУМ 7. Специфіка участі націоналістичних організацій і партій у парламентських виборах в Україні. Національний фронт (1998 р.) 8. Новітні праворадикальні течії в Україні. УНА, УНСО. Сучасний стан та перспективи розвитку організованого українського націоналістичного руху

7.4 СХЕМА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 1. Теоретико-методологічні засади та основні етапи розвитку українського визвольного руху за княжих і козацьких часів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Типологізація і періодизація визвольного руху та націоналізму. 2. Український визвольний рух та націоналізм серед інших політичних доктрин 3. Зародження етнічної самосвідомості українців-русів. Виступи проти іноземних вторгнень 4. Опір України монголо-татарській навалі та експансії сусідніх держав у XIII - середині XVII ст. 5. Визвольний рух у литовський період та напередодні Хмельниччини 6. Боротьба з мусульманською загрозою
Тема 2. Національне відродження України. Формування української національної ідеї та спроби її втілення в життя у власній державі	<ol style="list-style-type: none"> 1. Витоки національного відродження України в XVIII-XIX ст. 2. Кирило-Мефодіївське братство 3. Український суспільно-політичний рух другої половини XIX ст. як передумова-формування націоналістичного світогляду 4. Еволюція українського націоналізму на зламі XIX-XX ст. 5. Ідея українського політичного сепаратизму як складова націоналістичної ідеології в часі першої світової війни. Союз визволення України 6. Внесок будівничих національної державності доби Визвольних змагань українського народу 1917-1921 рр. у розвиток української національної ідеї
Тема 3. Розробка теоретичних засад українського націоналізму і націонал-комунізму та їх практика у 20-х - 30-х рр. XX ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Творча спадщина Дмитра Донцова 2. Діяльність Української військової організації 3. Заснування Організації українських націоналістів (ОУН) та її основні осередки в Європі. 4. Ідеологи і практики націонал-комунізму та їх крах 5. Організаційна структура ОУН. Регіональні осередки 6. Діяльність Крайової екікутиви ОУН ЗУЗ. Підпільні періодичні видання ОУН
Тема 4. Діяльність ОУН, УПА та інших національних формувань під час Другої світової війни та повоєнне десятиріччя	<ol style="list-style-type: none"> 1. ОУН в системі військово-політичних інтересів III-го Райху. Створення Легіону українських націоналістів 2. Проголошення ОУН-Б Акту державності у Львові 30 червня 1941 р. Його політичні наслідки 3. Створення УПА та її бойова діяльність. ОУН на завершальному етапі війни

	<p>4. Розвиток українського націоналістичного руху в другій половині 40-х – 50-х рр. ХХ ст. в еміграції. Закордонні частини ОУН. «Двійкарі»</p> <p>5. Націоналістичне підпілля в радянських таборах. Кенгірське повстання</p> <p>6. Видатні постаті українського націоналістичного руху</p>
<p>Тема 5. Український дисидентський рух у 1960-х - 1980-х рр. Націонал-демократичний та націоналістичний рух з кінця 1980-х рр. до сьогодні</p>	<p>1. Дисидентський рух</p> <p>2. Форми боротьби дисидентів з радянським режимом. Самвидав. В'ячеслав Чорновіл</p> <p>3. Українська Гельсінська Група</p> <p>4. Радикалізація українського визвольного руху. Виникнення перших некомуністичних організацій. Народний Рух України. УРП, КУН</p> <p>5. Конгрес українських націоналістів</p> <p>6. Молодіжні націоналістичні організації (Всеукраїнська організація "Тризуб" імені Степана Бандери, СУМ</p> <p>7. Специфіка участі націоналістичних організацій і партій у парламентських виборах в Україні. Національний фронт (1998 р.)</p> <p>8. Новітні праворадикальні течії в Україні. УНА, УНСО. Сучасний стан та перспективи розвитку організованого українського націоналістичного руху</p>

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Студент має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p>
---	---

	<p>Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ZP = (ПО + E) / 2$</p>
Практичні заняття	<p>«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни. Студент зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.</p>

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баган О. Націоналізм і націоналістичний рух: історія та ідея / О. Баган. Дрогобич: Видавнича фірма «Відродження», 1994. 192 с.
2. Донцов Д. Націоналізм. – 2-ге вид. Дрогобич, 1991.
3. Донцов Д. Історія розвитку української державної ідеї. К., 1991.
4. Іванишин В.П. Українська ідея і перспективи націоналістичного руху. Дрогобич, 2000.
5. Киричук В.Ю. Нариси з історії українського національно-визвольного руху 40-х – 50-х років. ХХ століття. – Львів. 2000.
6. Кульчицький Ю. Шаблі з плугів: Український повстанський рух у визвольних змаганнях. Львів, 2000.
7. Ленкавський Степан. Український націоналізм: Твори / Олександр Сич (ред.). Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002.
8. Міхновський М. Самостійна Україна / М. Міхновський // Політологія. Кінець ХІХ – перша половина ХХ ст.: хрестоматія; за ред. О. І. Семківа. Львів: Світ, 1996. С. 126-135.
9. Націоналізм. Теорія нації та націоналізму від Йогана Фіхте до Ернеста Гелнера [Текст]: антологія / упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. К.: Смолоскип, 2006. 684 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баган О. Геополітичні візії в теоріях класичного українського націоналізму і сучасність / О. Баган // Бандерівські читання. Матеріали перших та других Бандерівських читань / Упоряд. Т. Бойко, Ю. Сиротюк. – К. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2015. – С. 110-125.
2. Баган О. Джерела світоглядного націоналізму Дмитра Донцова. Передмова / О. Баган // Донцов Д. Вибрані твори : у 10 т. / Упоряд., післям., комент. О. Баган. – Дрогобич: ВФ «Відродження», 2011 – . – Т. 1: Політична аналітика (1912-1918 рр.) / Передмова О. Баган. – С. 5-19.
3. Бандера Степан. Перспективи української революції. Друге репринтне видання. – Дрогобич, 1999.
4. Білинський А. Народ, нація, держава // Віче. - 1994,- № 9.
5. Бочковський О. Вступ до націології. К.: Генеза, 1998.- 144 с
6. Бульба-Боровець Тарас. Армія без держави. Слава і трагедія українського повстанського руху. Спогади. - Київ-Торонто-Нью-Йорк, 1996.
7. Бурковський І. Національні процеси в СРСР післясталінської епохи // Розбудова держави.- 1997.- № 4, 5.
8. Вівчарик Михайло, Панченко Петро, Чмихова Валентина. Українська нація: шлях до самовизначення. К.: Вища школа, 2001. 288 с.
9. Вілсон Ендрю. Українці: несподівана нація / Надія Гончаренко (пер.з англ.), Олександра Гриценко (пер. з англ.). — К. : Видавництво "К.І.С.", 2004. 552 с.
10. Галичанець Микола. Українська нація. Правда про українську націю: Веди краєзнавця. Т., 2001. 234 с.
11. Грінченко Б., Драгоманов М. Діалоги про українську національну справу. - К.. 1994,-285 с
12. Грушевський М. Хто такі українці і чого вони хочуть?- К.: Знання, 1991.
13. Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. Опозиція в Україні (друга половина 50-х – 80-ті роки ХХ ст.) – К., 2000.
14. Демчук П. Про "зло" націоналізму та "добро" інтернаціоналізму // Віче. -1995. - №5.

15. Жаботинський В. Вибрані твори з національного питання.- К.: Республіканська асоціація українознавців, 1991- 135 с.
16. Касьянов Г. Теорії нації та націоналізму: Монографія.- К.: Либідь, 1999. - 352 с
17. Кентій А.В. Нариси історії Організації Українських націоналістів. (1929-1941). К., 1998.
18. Квіт С. Дмитро Донцов. – К., 2000.
19. Коваль Р. Отамани Гайдамацького краю: 33 біографії. К., 1998.
20. Колянчук О. Литвин М., Науменко К. Генералітет українських визвольних змагань. Львів, 1995.
21. Костомаров М. І. Закон Божий (Книга буття українського народу) / М. І. Костомаров. К.: Либідь, 1991. 40 с.
22. Кулик В. Український націоналізм у незалежній Україні. – К., 1999.
23. Курносів Ю. Інакомислення в Україні (60-ті – перша половина 80-х років ХХ ст.). – К., 1994.
24. Лебедь Микола. УПА. Українська Повстанська Армія. Її генеза, ріст і дії у визвольній боротьбі українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу. Частина І. – Дрогобич, 1993.
25. Ленартович В.Б. Правий радикалізм і національна ідея (духовно-ідеологічний зріз української і російської преси 1989-1997 рр.). – Львів, 1998.
26. Лихо з розуму (Портрети двадцяти „злочинців”) [укл. В.Чорновіл]. – Львів, 1991.
27. Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. – К., 1994. – Т.1-2.
28. Лук'яненко Л.Г. Не дам загинуть Україні! – К.,1991.
29. Політичний терор і тероризм в Україні ХІІІ-ХХ ст.: Історичні портрети. К., 2003.
30. Марунчак М. Українські політичні в'язні в нацистських концентраційних таборах. Вінніпег; Лондон; Мюнхен; Нью-Йорк; Детройт; Торонто; Чикаго, 1996.
31. Марченко В. Творчість і життя. Упор. Н.Смужаниця-Марченко, Н.Коган. – К., 2001.
32. Леп'явко С. Козацькі війни кінця ХVІ ст. в Україні. Чернігів, 1996.
33. Міхновський М. Справа української інтелігенції в програмі Української народної партії / М. Міхновський // Політологія. Кінець ХІХ – перша пол. ХХ ст.: хрестоматія. Л.: Світ, 1996. С. 142-154.
34. Міхновський М. «Х заповідей УНП» / М. Міхновський // Політологія. Кінець ХІХ – перша пол. ХХ ст.: хрестоматія. Л.: Світ, 1996. С. 141-142.
35. Нагаєвський І. Історія української держави двадцятого століття / І. Нагаєвський. К.: Український письменник, 1994. 413 с.
36. Нагорна Л. Радянська національна політика // Політологічні читання. - 1995. - № 1.
37. Національні процеси в Україні: історія і сучасність. Документи і матеріали: довідник: у 2-х ч. [упоряд. І.О.Кресіна, В.Ф.Панібудьласка]- К.: Вища школа, 1997. - Ч. 1. - 583 с
38. Патриляк Іван. «Встань і борись! Слухай і вір...»: українське націоналістичне підпілля та повстанський рух (1939-1960 рр.). Львів, 2012. 592 с.
39. Петренко Роман. Слідами армії без держави. — Київ-Торонто, 2004. 272 с.
40. Руденко М. Найбільше диво – життя. Спогади. – К.- Едмонтон; Торонто. – 1998.
41. Русначенко А.М. Розумом і серцем. Українська суспільно-політична думка 1940-х – 1980-х років. – К.,1999.
42. Соколовська К. М. Карпатська Січ: історія нескорених. — К.: Персонал, 2007.
43. Сосновський М. Дмитро Донцов. Політичний портрет. – Нью-Йорк-Торонто, 1974.

44. Стецько Ярослав. Українська визвольна концепція. – Твори. – Т.1-2. – Мюнхен, 1987
45. Сціборський М. Націократія (Фрагменти) // Політологія. Кінець XIX - перша половина XX ст. Хрестоматія. - Л.: Світ, 1996. - С.672-685.
46. Тимченко Я. Українське офіцерство: шляхи скорботи та забуття. 1917-1921 рр. К., 1995.
47. Українська Гельсінська Група 1978-1982. Документи і матеріали / Упоряд. О.Зінкевич. – Торонто, 1983.
48. Українська Повстанська Армія. Історія нескорених / В. В'ятрович (відповідальний редактор), Р. Грицьків, І. Дерев'яний, Р. Забілий, А. Сова, П. Содоль. — Львів, 2007, 2008, 2011.
49. Чопівський В. Українська інтелігенція в національно-визвольному русі на Західній Україні (1918-1939). – Л., 1993.
50. Шморгун О. Національна ідея в контексті загальносоціологічного аналізу // Розбудова держави- 1999 .-№ 11-12.- С. 3-21.
51. Шпорлюк Р. Імперія та нації [Текст] : пер. з англ. / Р. Шпорлюк. — К.: Дух і Літера, 2000. — 354 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Дацюк С. А. Стратегія перемоги України у війні з Росією / С. А. Дацюк. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://blogs.pravda.com.ua/authors/datsuk/53a5542ba2a4a/>
2. Етюд одного повстанця. Про життя українців Закерзоння, українсько-польські та українсько-німецькі стосунки / Режим доступу: **Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.**
3. Бульба-Боровець Тарас. Армія без держави. Слава і трагедія українського повстанського руху. Спогади. [http://zustrich. quebec-ukraine.com/lib/bulba_table.htm](http://zustrich.quebec-ukraine.com/lib/bulba_table.htm)
4. Український визвольний рух. Збірники 1-12. (2003-2008) - Львів: Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України. Центр досліджень визвольного руху. / Режим доступу: [PDF] <http://toloka.hurtom.com/viewtopic.php?t=9347>